

Отже, у зазначеній архівно-кримінальній справі 1937–1938 рр. ми спостерегаємо не тільки свідоме спотворення дійсності і повну фальсифікацію з боку слідчих НКВС, а й відсутність наявних, так званих «націоналістичних поглядів та дій», із боку самого Володимира Дурдуківського. І таких прикладів «уявних» «націоналістичних» дій із боку репресованих, завдяки вивченню архівно-кримінальних справ, ми можемо побачити чимало.

Джерела та література

1. Даниленко В. Один з 45-ти. В. Дурдуківський. *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ*. 1998. № 1. С. 253–261.
2. Марочко В. І., Хілліг Г. Репресовані педагоги України: жертви політичного терору (1929–1941). Київ: Науковий світ, 2003. С. 265–271.
3. Праці Володимира Дурдуківського у фондах Педагогічного музею України (до 150-річчя від дня народження) / уклад. О. П. Міхно; наук. консультант О. В. Сухомлинська. Вінниця: Видавець ФОП Кушнір Ю. В., 2024. С. 207–217.
4. ЦДАГОУ. Фонд 263, опис 1, справа 57133фп, том ф1.

Головченко Яна

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ОБРАЗУ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЖІНКИ У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.

Ключові слова: публічний образ, гендерні ролі, журнали, модернізація, фемінізм, реклама, ідентичність.

Keywords: public image, gender roles, magazines, modernization, feminism, advertising, identity.

Публічний образ американської жінки у першій половині ХХ ст. формувався під впливом масштабних соціальних і культурних трансформацій. США переживали процеси модернізації, постійні хвилі еміграції, дві світові війни, явища, які істотно вплинули на соціальні ролі жінок. Усі ці зміни впливали не лише на повсякденне життя, а й на культуру. Американські масмедіа, зокрема жіночі журнали, реклама, преса, відігравали ключову роль у конструюванні нормативних моделей жіночності, які ґрунтувались на ідеалах краси, моралі, материнства та соціальної корисності.

Наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. для жінок виникли нові можливості для громадської активності, освіти, дозвілля. Однією із відомих засновниць американського жіночого руху була Джейн Аддамс. У 1889 р. вона разом із своєю партнеркою Еллен Гейтс Стар заснували у Чикаго благодійний громадський центр, який допомагав родинам емігрантів адаптуватися у нових умовах. Зусиллями активних американських жінок у цьому центрі було відкрито дитячі ясла, бібліотеку, гімнастичний зал, палітурну майстерню, комунальну кухню, художню

студію, музей праці, пансіон для молодих [1; 98]. Їх робота стала взірцем для подібних осередків по всій країні.

У цей час у масмедіа формується образ респектабельної, доглянутої, морально стриманої жінки середнього класу, яка носить довгі сукні, корсети, завжди зі складною зачіскою та підкреслено стрункою поставою. Усі ці риси поєднала в собі «Gibson Girl» – образ ідеальної жінки, створений американським ілюстратором Чарльзом Дейною Гібсоном. Саме цей образ з'являвся на обкладинках журналів, зокрема «Life» та «Harper's Weekly» і виступав втіленням краси та незалежного духу. Водночас традиційні ролі дружини й матері залишалися домінуючими та значною мірою визначали межі жіночої самореалізації. Расизм додатково ускладнював становище темношкірих жінок, іммігрантів та інших меншин.

З 1920-ми рр. прийшов бум креативності, нова джазова культура, а молодь розширювала межі «належної» поведінки [2; 24]. Після Першої світової війни жінка отримала свої характерні риси: сміливість, гедонізм та незалежність. Стильними стали короткі стрижки, сукні до колін, яскравий макіяж. Такі жінки вели активне міське життя, відкрито курили. Символ епохи – «Flapper», бунтівний образ емансипованої, незалежної жінки нового типу. У 1920 р. було надано виборче право для жінок у США, через що публічний образ став зухвалішим і більш видимим у медіа. Зображення жінок у вигляді дійових осіб відображає зростаючий інтерес суспільства до питання емансипації та, зокрема, до жіночого бажання бути активно залученими у суспільне та політичне життя [5; 278].

У 1930-х рр. спостерігаємо яскраво виражені риси арт-деко та сюрреалізму, поряд із впливом мистецтва розкоші, можна зазначити появу підсвідомих образів кризи на обкладинках [2; 25]. Під час Великої депресії 1930-х рр. із чергами за хлібом, центрами безробіття медіа почали рекламувати ідеал економної, практичної домогосподарки. У журналах з'являється велика кількість реклами, присвяченої заощадженню, імітації багатства та достатку. Жінка постає як моральна опора родини, відповідальна за стабільність і добробут домогосподарства. Гламур у цей період виконує радше функцію втечі від реальності, ніж демонстрації розкоші [2; 27].

Друга світова війна вплинула на зміну повсякденного життя американців. Велика кількість жінок замінила своїх чоловіків, які пішли на фронт, на виробництві. У пропаганді та рекламі популярності здобув образ «Rosie the Riveter», патріотичної робітниці, що працює на військовому виробництві. Вона підкреслювала жіночність, поєднуючи образ трудівниці з традиційними естетичними стандартами. Такий синтез напрямів протягом двох десятиліть був зумовлений зміною ментального переживання війни: втеча від неї і заперечення реальності, котра була переповненою іншими просторами, що створювалися на основі страху і зміни структури суспільства [3; 10].

У повоєнний період Америка розширила свій вплив по всьому світу та замислилася над своїми національними ідеалами [4; 31]. Саме у цей час формується образ ідеальної американки: доглянутої дружини й матері, орієнтованої на сімейні цінності. Цей образ переважно стосувався білих жінок середнього класу, тоді як представниці інших расових груп залишалися маргіналізованими. Водночас у культурі, зокрема в кінематографі 1950-х рр., з'являється образ фатальної жінки,

це було відображення страху суспільства перед жіночою незалежністю, з іншого – приховане захоплення її свободою від традиційних цінностей.

Публічний образ американської жінки в першій половині ХХ ст. постійно зазнавав змін та трансформувався під впливом прогресу та обмежень. Образи від респектабельної жінки до воєнної трудівниці, відтворювали стереотипи, що визначали соціальні очікування щодо ролі жінки в американському суспільстві. Через це жінки піддавались постійній напруженості між вимогами та бажанням розширити свої можливості у роботі, освіті та політиці.

Джерела та література

1. Любимова С. А. Соціокультурні стереотипи в різних жанрах американського медійного дискурсу середини минулого століття. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*. 2021. Т. 24. № 1. С. 96–106.
2. Музичка Анна-Анастасія. Репрезентація жінки у візуальній культурі ХХ ст. на прикладі обкладинок журналу Harper's Bazaar. Львів: Український католицький університет, 2022. 51 с. URL: <https://er.ucu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/902a31ef-cfe2-4f35-8b9b-49764b0ee4e0/content>
3. Мурська Х. Трансформація образу жінки у післявоєнній Америці (на прикладі сучасних серіалів «Дивовижна місіс Мейзел» та «Чому жінки вбивають?»): кваліфікаційна робота бакалавра / Український католицький університет. Львів: Український католицький університет, 2022. 41 с. URL: <https://surli.cc/wgrkxk>
4. Шилова А. В. Образ фатальної жінки в американському кінематографі 1950–1970 рр. Кваліфікаційна (бакалаврська) робота / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2023. 78 с. URL: <https://surl.li/nmlvmp>
5. Шлапай М. А. Обкладинки американського журналу Vogue як інструмент для формування образу «нової жінки» протягом 1920-х рр. *Актуальні дослідження суспільних наук: матеріали Х Всеукр. наук. конф., м. Умань, 28 берез. 2024*. Умань: Візаві, 2024. С. 275–290.

Павлюк Артем

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ Донбаський державний педагогічний університет

РЕФОРМИ ЛІ КУАН Ю ТА ЇХ ДОВГОСТРОКОВИЙ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЖИТТЯ В СІНГАПУРІ

Ключові слова: Лі Куан Ю, реформи, економічна система, Сінгапур.
Key words: Li Kuan Yu, reforms, economic system, Singapore.

Досвід Сінгапуру другої половини ХХ ст. є одним з найуспішніших прикладів комплексних змін в економічній сфері, у якій відсутні природні ресурси. Сінгапур, перебуваючи в складних умовах постколоніального минулого і обме-